

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๒๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๕

เป็นปีที่ ๓๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปในแทน

“มาตรา ๑๕ ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและมีอำนาจทำการไต่สวน หรือมีคำสั่งใด ๆ ซึ่งผู้พิพากษานายเดี่ยวนำอำนาจตั้งที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ (๑) ถึง (๕)

ในกรณีที่พิจารณาคดีอาญาตามมาตรา ๒๒ (๕) ถ้าศาลแขวงเห็นว่าควรลงโทษจำคุกจำเลยเกินหกเดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับนั้นอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราที่กำหนดแล้ว ก็ให้มีอำนาจพิพากษาได้ แต่จะต้องให้ผู้พิพากษาอีกอย่างน้อยนายหนึ่งตรวจสำนวนและลงลายมือชื่อในคำพิพากษาเป็นองค์คณะด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปในแทน

“มาตรา ๒๒ ในศาลชั้นต้น ผู้พิพากษานายเดี่ยวนำอำนาจเกี่ยวแก่คดีซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลนั้นดังต่อไปนี้

- (๑) ทำการไต่สวนและวินิจฉัยชี้ขาดคำร้องหรือคำขอที่ยื่นต่อศาลในคดีแพ่ง
- (๒) ทำการไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งในคดีอาญา

(๓) ทำการไต่สวนและมีคำสั่งในการชั้นสูตรพลัดศตตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(๔) พิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

(๕) พิจารณาพิพากษาคดีอาญา ซึ่งอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ทั้งนี้จะลงโทษจำคุกเกินหกเดือน หรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับนั้นอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราที่กล่าวแล้วไม่ได้

(๖) พิจารณาคดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาท หรือจำนวนเงินที่ฟ้องเกินหนึ่งหมื่นบาทแต่ไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือคดีอาญา ซึ่งมอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินสามปีแต่ไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับเกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในคดีที่ผู้พิพากษานายเดี่ยวมแต่เพียงอำนาจพิจารณา ไม่มีอำนาจพิพากษาตาม (๕) หรือ (๖) เมื่อจะพิพากษาคดีจะต้องมีผู้พิพากษาอีกอย่างน้อยนายหนึ่งตรวจสำนวนและลงลายมือชื่อในคำพิพากษาเป็นองค์คณะด้วย”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ตติยสุตานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ตามที่เดิม
 การแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรมเกี่ยวกับอำนาจของศาลแขวงและ
 ผู้พิพากษานายเดี่ยวในศาลชั้นต้น โดยตัดอำนาจทำการไต่สวนและมีคำสั่งในการ
 ชันสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาออก เพื่อให้
 สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตาม
 ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ที่ให้
 ยกเลิกการไต่สวนและมีคำสั่งในกรณีดังกล่าวโดยศาลนั้น บัดนี้ ได้มีการประกาศ
 ใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่
 ๑๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งบัญญัติให้นำการไต่สวนในศาลกลับมาใช้บังคับแก่กรณี
 ดังกล่าวอีก สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ให้สอดคล้องกัน
 เพื่อให้ศาลแขวงและผู้พิพากษานายเดี่ยวในศาลชั้นต้นมีอำนาจทำการไต่สวนและ
 มีคำสั่งในการชันสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้
 เช่นเดิม ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้